

Vissa energipolitiska frågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 50 motionsyrkanden om olika energipolitiska frågor. I samtliga fall avstyrker utskottet, med anförda motiveringar, yrkandena.

Ämnesområden som behandlas i betänkandet är bl.a. biobränsle och alternativa drivmedel, naturgas, vindkraft, vattenkraft, solenergi och torv. Därtill tar utskottet ställning till motionsyrkanden rörande Euratom, kärnenergiforskning inom EU, statsstöd till kol och samordnad teknikupphandling.

Olika yrkanden följs upp i totalt 12 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Biobränsle och alternativa drivmedel	7
Motionerna	7
Vissa kompletterande uppgifter	8
Utskottets ställningstagande	11
Naturgas	12
Motionerna	12
Vissa kompletterande uppgifter	13
Utskottets ställningstagande	14
Vindkraft	15
Motionerna	15
Vissa kompletterande uppgifter	16
Utskottets ställningstagande	18
Vattenkraft	19
Motionen	19
Vissa kompletterande uppgifter	19
Utskottets ställningstagande	20
Solenergi	20
Motionen	20
Vissa kompletterande uppgifter	21
Utskottets ställningstagande	21
Torv	21
Motionen	22
Vissa kompletterande uppgifter	22
Utskottets ställningstagande	23
Vissa övriga frågor	23
Motionerna	23
Vissa kompletterande uppgifter	24
Utskottets ställningstagande	25
Enskilda projekt och regionala initiativ	26
Motionerna	26
Utskottets ställningstagande	27
Reservationer	28
1. Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 (v)	28
2. Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 (mp)	29
3. Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 – motiveringen (s)	30
4. Naturgas, punkt 2 (v)	31
5. Naturgas, punkt 2 – motiveringen (s)	32
6. Naturgas, punkt 2 – motiveringen (mp)	33
7. Vindkraft, punkt 3 (s, v)	34
8. Vindkraft, punkt 3 (mp)	35
9. Solenergi, punkt 5 (mp)	36

10. Torv, punkt 6 – motiveringen (v, mp)	36
11. Vissa övriga frågor, punkt 7 (v)	37
12. Vissa övriga frågor, punkt 7 (mp)	37
Särskilda yttranden	40
Vattenkraft, punkt 4 (mp)	40
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	41
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Biobränsle och alternativa drivmedel**

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ449 yrkande 20, 2007/08: MJ465 yrkandena 2–6, 10, 11, 14, 15, 21 och 25, 2007/08:N241, 2007/08:N301, 2007/08:N339, 2007/08:N345, 2007/08:N359 och 2007/08:N362.

Reservation 1 (v)

Reservation 2 (mp)

Reservation 3 (s) – motiveringen

2. **Naturgas**

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:N299, 2007/08:N310, 2007/08: N325, 2007/08:N363 och 2007/08:N377 yrkande 11.

Reservation 4 (v)

Reservation 5 (s) – motiveringen

Reservation 6 (mp) – motiveringen

3. **Vindkraft**

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ412 yrkande 13, 2007/08: N204, 2007/08:N208, 2007/08:N264, 2007/08:N349 yrkandena 5–7, 2007/08:N383 och 2007/08:N391.

Reservation 7 (s, v)

Reservation 8 (mp)

4. **Vattenkraft**

Riksdagen avslår motion 2007/08:N240.

5. **Solenergi**

Riksdagen avslår motion 2007/08:N214.

Reservation 9 (mp)

6. **Torv**

Riksdagen avslår motion 2007/08:N372.

Reservation 10 (v, mp) – motiveringen

7. **Vissa övriga frågor**

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ463 yrkande 7, 2007/08: N205, 2007/08:N206, 2007/08:N319 och 2007/08:N378 yrkandena 10 och 12.

Reservation 11 (v)

Reservation 12 (mp)

8. Enskilda projekt och regionala initiativ

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:N219, 2007/08:N229, 2007/08:N258, 2007/08:N276, 2007/08:N292, 2007/08:N302, 2007/08:N361, 2007/08:N364 och 2007/08:N371.

Stockholm den 13 mars 2008

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Tomas Eneroth (s), Bertil Kjellberg (m), Björn Hamilton (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Hans Rothenberg (m), Jan Andersson (c), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Maria Plass (m), Berit Högman (s), Mikael Oscarsson (kd), Marie Weibull Kornias (m), Kent Persson (v), Karin Åström (s), Karin Granbom (fp) och Lage Rahm (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas 50 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2007 rörande olika energipolitiska frågor.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av statssekreterare Elisabet Falemo, Miljödepartementet, med medarbetare.

Utskottets överväganden

Biobränsle och alternativa drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden rörande krav på olika åtgärder för att främja biobränsle och alternativa drivmedel. Utskottet hänvisar bl.a. till det pågående energi- och klimatarbetet inom EU och de nationella åtagandena som kommer att följa av detta.

Jämför reservationerna 1 (v), 2 (mp) och 3 (s).

Motionerna

Ett riksdagsuttalande om att genomförandet av den s.k. Oljekommissionens förslag om produktion av drivmedel ur skogsråvara och svartlut bör påskynas, anmodas i motion 2007/08:N301 (s).

I motion 2007/08:N345 (s) förordas att regeringen till riksdagen redovisar en plan för hur användandet av biogas från produktion till konsumtion bör ske.

Satsning på en storskalig, inhemsk produktion av biomassebaserat motorbränsle i form av metanol argumenterar motionären för i motion 2007/08:N362 (s).

Regeringen bör, enligt vad som anförs i motion 2007/08:N359 (s), verka för att finna en finansieringslösning för Chrisgasprojektet.

Detta projekt i Värnamo lyfts även fram i motion 2007/08:N241 (c), och motionären menar att statsmakterna, genom Statens energimyndighet, bör säkerställa finansieringen av projektet.

I motion 2007/08:N339 (c) förordas att en nationell vätgasstrategi tas fram i samarbete med representanter för näringsliv och forskning.

Enligt vad som anförs i motion 2007/08:MJ449 (v) bör en nationell strategi för bioenergi utvecklas för att analysera hur dess utveckling kan främjas utan att den biologiska mångfalden påverkas negativt och ett tillkännagivande därom anmodas.

Ett antal riksdagsuttalanden rörande biogas förordas i motion 2007/08:MJ465 (mp). Motionärerna anser bl.a. att ett nationellt biogasprogram bör tas fram av regeringen och att en biogasutredning snarast bör tillsättas. Vidare bör samtliga kommuner utarbeta en plan för produktion och distribution av biogas där kostnaderna för produktionen och distributionen av biogas ska täckas över statsbudgeten. Stöd till biogas bör innefatta investeringsbidrag för biogasanläggningar samt ersättning till producenter för den gödsel som används för rötning till biogas. Stödet till biogasfabriker bör vara baserat på produktion, anförs det. Därtill föreslås i motionen att ett biogassekretariat inrättas med uppgiften att skapa 100 storskaliga biogas-

fabriker i Sverige till år 2015. Sekretariatet bör även inventera dels landets livsmedelsindustrier efter lämpliga biogaskällor, dels möjligheterna att öka biogasproduktionen och dess användning för drivmedel vid reningsverk. Vidare bör sekretariatet genom teknikupphandling verka för att bl.a. få fram bättre biogasfabriker, biogasbilar och biogasbussar.

Vissa kompletterande uppgifter

Allmänt om biobränsle i Sverige

Biobränslen, inklusive torv och avfall, svarade år 2006 för ca 18 % (116 TWh) av den totala energitillförseln i Sverige. Merparten av denna energi kommer från skogen. Den andel av bioenergin som kommer från jordbrukssektorn är förhållandevis liten. Det svenska jordbrukets totala bidrag till energitillförseln uppskattas till ca 1,5 TWh, dvs. ca 1 % av de totala biobränslenas tillförsel.

Som vägledande mål för användningen av biodrivmedel och andra förnybara drivmedel i Sverige gäller att denna fr.o.m. år 2005 ska utgöra minst 3 % av den totala användningen av bensin och diesel för transportändamål beräknat på energiinnehåll. Från och med år 2010 ska användningen av biodrivmedel och andra förnybara drivmedel uppgå till minst 5,75 %. År 2006 svarade biodrivmedel för ca 3,4 % av vägtrafikens totala användning av drivmedel, varav 2,6 % utgjordes av etanol (2,3 TWh), 0,3 % av biogas (0,3 TWh) och 0,5 % av RME (rapsmetylester; 0,4 TWh). Till andra generationens biodrivmedel räknas drivmedel som framställs ur syntesgas från förgasning av biomassa som spån eller lutar, exempelvis DME (dimeyleter), FT-diesel (Fischer-Tropsch diesel), metanol och vätgas.

Bioenergi och EU:s energipolitik

Vid Europeiska rådets möte i mars 2007 beslutades om en integrerad klimat- och energipolicy. Bland annat antogs en handlingsplan med ett bindande mål om att 20 % av EU:s energi ska komma från förnybara källor år 2020 och ett bindande mål om att biobränslen ska stå för 10 % av transportsektorns konsumtion av drivmedel senast år 2020.

Den 23 januari 2008 presenterade EU-kommissionen ett förslag till direktiv om främjande av användningen av förnybar energi (KOM/2008/19). I direktivet föreslås en fördelning av det övergripande målet om 20 % förnybar energi av den slutliga energianvändningen i EU mellan de olika medlemsstaterna. Sverige har enligt förslaget fått ett åtagande om att öka sin andel från 2005 års nivå på 39,8 % till 49 % år 2020. I direktivet föreslås vidare ett bindande mål för andelen förnybar energi av drivmedlen i transportsektorn. Detta mål är 10 % till år 2020 och gäller lika för alla medlemsstater. Förslaget innebär även krav på att medlemsländerna ska upprätta nationella handlingsplaner inkluderande åtgärdsplaner för att nå det nationella bindande målet för förnybar energi. Vidare innehåller direk-

tivförslaget även ett förslag till system med kriterier för hållbar produktion av biodrivmedel. Initialt föreslås kriterierna enbart gälla biodrivmedel samt vätskeformiga biobränslen när de används för el- eller värmeproduktion.

I detta sammanhang kan även det s.k. biodrivmedelsdirektivet (2003/30/EG) nämnas som kommissionen presenterade våren 2003. Direktivet innebär att en viss andel av försäljningen av bensin och diesel ska utgöras av biodrivmedel och andra förnybara drivmedel. För EU i sin helhet skulle minst 2 %, räknat på energiinnehåll, uppnås till den 31 december 2005. År 2010 ska andelen öka till minst 5,75 %. I februari 2006 presenterade kommissionen även en strategi för biodrivmedel (KOM/2006/34), vari sju centrala områden utpekades inom vilka kommissionen skulle vidta åtgärder för att främja produktion och användning av biodrivmedel. Vidare har bioenergin även lyfts fram i kommissionens meddelande från november 2007 om en europeisk strategisk plan för energiteknik (KOM/2007/723). Bland de sex europeiska näringslivsinitiativ som kommissionen föreslår ska inrättas för att stärka forskning och innovation återfinns ett europeiskt bioenergiinitiativ som ska fokusera på nästa generations biodrivmedel som en del av en bredare strategi för användning av biodrivmedel.

Utredningsarbete på området

Den parlamentariskt sammansatta Klimatberedningen (ordförande: styrelseordförande Hans Jonsson) presenterade nyligen sitt betänkande om svensk klimatpolitik (SOU 2008:24). Beredningens uppdrag har varit att genomföra en övergripande översyn av den svenska klimatpolitiken som underlag för kontrollstation 2008, och förslag har lämnats inom tre områden. För det första har mål för klimatpolitiken på kort, medellång och lång sikt föreslagits. Vidare har lämnats förslag till en handlingsplan för att uppnå målet till år 2020. För det tredje har beredningen lämnat förslag om svenskt agerande i de internationella klimatförhandlingarna. När det gäller biodrivmedel och andra alternativa tekniker har bl.a. föreslagits att det ska prövas om det går att införa ett mer långtgående mål i transportsektorn än EU:s mål om 10 %. Bland övriga förslag kan nämnas ett certifieringssystem för hållbar produktion av biodrivmedel, satsningar på pilot-, demonstrations- och fullskaleanläggningar för utveckling av andra generationens biodrivmedel, stöd för utveckling av biogas och en utredning om styrmedel för att stimulera biodrivmedel.

I juli 2005 tillkallade den dåvarande regeringen en särskild utredare (verkställande direktör Lars Andersson) med uppgift att analysera det svenska jordbrukets förutsättningar som producent av bioenergi. Utredningen presenterade sina slutsatser i maj 2007 i betänkandet om bioenergi från jordbruket (SOU 2007:36). När det gäller gödselbaserad biogasproduktion ser utredningen det som önskvärt att tekniken utvecklas och föreslår att ett tidsbegränsat investeringsstöd lämnas inom ramen för landsbygdsprogrammet. Beträffande andra generationens biodrivmedel gör utredningen

bedömningen att marknadsintroduktionen ligger ca 10 år fram i tiden och att de offentliga insatserna fortsatt främst behöver handla om stöd till forskning, utveckling och demonstration.

Den 31 januari 2008 gav regeringen Jordbruksverket i uppdrag att utreda förutsättningar för att stödja biogasanläggningar inom ramen för landsbygdsprogrammet. Utredningens syfte är att undersöka hur Sverige inom ramen för detta program kan stödja investeringar i biogasanläggningar. I analysen ska även Jordbruksverket kartlägga vilka och vilken typ av gårdsbaserade biogasanläggningar som hittills fått stöd enligt nuvarande och tidigare landsbygdsprogram, vilka kostnader dessa investeringar inneburit samt utfallet av dessa. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2008.

I juli 2003 beslutade den dåvarande regeringen att tillkalla en särskild utredare (f.d. generaldirektören Hans Sandebring) med uppgift att föreslå nationella mål och strategier för en fortsatt introduktion av förnybara fordonsbränslen. Utredningen har presenterat sina slutsatser i två betänkanden: Förnybara fordonsbränslen – nationella målet 2005 och att öka tillgängligheten av dessa bränslen (SOU 2004:4) och Introduktion av förnybara fordonsbränslen (SOU 2004:133).

Kommissionen mot oljeberoende, den s.k. Oljekommissionen, presenterade i juni 2006 rapporten På väg mot ett oljefritt Sverige. I den lämnas såväl förslag till nationella mål för energieffektivisering och minskat oljeberoende som förslag till åtgärder. Rapporten remissbehandlades under våren 2007, och regeringens uppfattning (prop. 2007/08:1 utg.omr. 21 s. 24) är att rapportens förslag och remissinstansernas synpunkter ska utgöra en del av det samlade underlaget för det fortsatta arbetet med utformningen av energi- och klimatpolitiken.

Forskning och utveckling

År 2008 har ca 875 miljoner kronor anslagits under anslaget (35:5) till energiforskning, vilket disponeras av Energimyndigheten (prop. 2007/08:1 utg.omr. 21, bet. 2007/08:NU3). Under år 2006 beviljade Energimyndigheten bl.a. medel till projekt inom temaområdena transportsektorn (produktion av biodrivmedel) och bränslebaserade energisystem (uthållig produktion av biobränsle, avfallsbränslen inklusive biogas och vätgasbaserade energisystem). När det gäller produktion av biodrivmedel har insatserna koncentrerats till tre områden: etanol från cellulosa, förgasning av biobränslen och förgasning av svartlut. Inom temaområdet bränslebaserade energisystem prioriteras bl.a. områden som bedöms leda till en breddad råvarubas av miljövänliga och kostnadseffektiva biobränslen. Vidare kan noteras att Energimyndigheten har samlat sin FoU-verksamhet rörande tillförsel och förädling av biomassa för energiändamål i det s.k. bränsleprogrammet. Detta löper under perioden 2007–2010 och har en årlig budget på 40 miljoner kronor.

Det kan i detta sammanhang även nämnas att den s.k. klimatmiljard som regeringen satsar under perioden 2008–2010 bl.a. innefattar stöd till andra generationens biodrivmedel (120 miljoner kronor) och hållbart uttag av biomassa i jord- och skogsbruk (40 miljoner kronor).

Utskottets ställningstagande

Att minska utsläppen från energianvändning, inte minst inom transportsektorn, är en avgörande utmaning för energi- och klimatpolitiken. Användandet av fossila energislag måste minska, vilket bl.a. innebär en övergång från fossila till förnybara drivmedel vid transporter. Sverige har mycket goda förutsättningar för produktion och användning av förnybar energi i form av biobränslen, vilka redan i dag svarar för en betydande del av den totala energitillförseln i Sverige. Inom transportsektorn står bioenergin dock fortfarande endast för en liten del av energianvändningen. Som i det föregående redovisats har det inom ramen för det europeiska samarbetet vidtagits en rad åtgärder i syfte att öka användningen av biobränslen, såväl generellt som inom transportsektorn. I det förslag till direktiv om främjande av förnybara energikällor som EU-kommissionen presenterade i slutet av januari 2008 föreslås dels en fördelning av det övergripande målet om 20 % förnybar energi i EU mellan de olika medlemsstaterna, dels ett bindande mål för andelen förnybar energi i transportsektorn om 10 %. Utskottet ser det som angeläget att EU:s medlemsländer tar ett gemensamt ansvar för att klara klimatutmaningen och menar att Sverige bör ha en framträdande roll i denna process.

I flera av de här aktuella motionerna – 2007/08:N339 (c), 2007/08:N345 (s), 2007/08:MJ449 (v) och 2007/08:MJ465 (mp) – förordas att regeringen anmodas att utveckla olika nationella strategier eller program beträffande bioenergi, biogas och vätgas. Utskottet vill med anledning av dessa motionsyrkanden hänvisa till att det nyssnämnda direktivförslaget bl.a. innefattar att varje medlemsstat ska ta fram en handlingsplan som innehåller bl.a. mål och åtgärder för att nå dessa mål, och att särskilt fokus då ska läggas på utvecklingen av biobränslen. Med hänsyn till detta ser utskottet inget skäl för riksdagen att tillmötesgå motionärernas krav. Även motionerna 2007/08:N301 och 2007/08:N362 (båda s) bör avslås av riksdagen med hänvisning till det anförda.

Med anledning av de finansieringsfrågor som tas upp i motionerna 2007/08:N359 (s) och 2007/08:N241 (c) rörande demonstrationsanläggningar vill utskottet erinra om att anslaget för energiforskning ökats med 40 miljoner kronor år 2008 för att stärka demonstrationsinsatserna avseende andra generationens biodrivmedel. Mot bakgrund av den omfattande kostnad som denna typ av projekt vanligen har, meddelade regeringen i 2008 års budgetproposition även sin avsikt att se över finansieringsformerna för statens stöd för att möjliggöra tillräckligt investeringskapital, samtidigt som offentliga medel används så restriktivt och effektivt som

möjligt. När det gäller det s.k. Chrisgasprojektet i Värnamo, som tas upp i nyssnämnda motioner, har utskottet noterat Energimyndighetens beslut att i nuläget inte bevilja projektet ytterligare medel då det inte varit möjligt att få industriella intressen att satsa pengar i projektet. Även om utskottet har en positiv grundinställning till denna typ av projekt är det inte riksdagens uppgift att involvera sig i enskilda ärenden.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga i avsnittet aktuella motioner.

Naturgas

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår såväl yrkanden rörande naturgasutbyggnaden i Sverige som ett yrkande om att riksdagen bör säga nej till den planerade gasledningen i Östersjön. Utskottet redogör för sin uppfattning beträffande naturgasens roll i Sverige och framhåller, när det gäller den eventuella gasledningen i Östersjön, att det inte är en uppgift för riksdagen att genom uttalanden försöka påverka lagtillämpningen.

Jämför reservationerna 4 (v), 5 (s) och 6 (mp).

Motionerna

Att naturgasnätet inte når viktiga industriorter i Mellansverige framhålls i motion 2007/08:N310 (s), och det anføres att naturgasen i vissa industriella processer kan vara ett bättre alternativ än oljan.

Enligt vad som anføres i motion 2007/08:N325 (s) krävs det en energipolitik som är mer välkomnande när det gäller utbyggnad av ledningar för naturgas och biogas. Vidare framhåller motionärerna att regeringen bör se till att tillståndprocesserna för ledningsprojekten inte blir onödigtvis utdragna.

I motion 2007/08:N299 (m) argumenteras för ett samarbete mellan Norge och Sverige för att säkra leveranser av naturgas och för att en gasledning byggs från Nordsjöfälten till den svenska västkusten.

En utbyggnad av naturgasnätet avvisas däremot i motion 2007/08:N377 (v), och motionärerna framhåller bl.a. att en ökad import av naturgas kommer att tränga undan inhemskt biobränsle och fördröja en hållbar omställning av energisystemet.

Att regeringen av miljöskäl bör avvisa den planerade gasledningen i Östersjön förordas i motion 2007/08:N363 (s).

Vissa kompletterande uppgifter

Allmänt om naturgasen i Sverige

Naturgasen svarade år 2006 för ca 2 % (11 TWh) av den totala energitillförseln i Sverige. Det mesta används av industrin och för att värma upp bostäder och producera el. Ungefär 25 svenska kommuner i ett område mellan Göteborg och Malmö uppvärms delvis med naturgas. En liten del av gasen används också som bränsle i fordon.

Eventuell gasledning till Norge

Med anledning av vad som tas upp i motion 2007/08:N299 (m) om svenskt-norskt samarbete kring naturgas kan nämnas att det norska statliga bolaget Gassco och svenska Swedegas har inkommit med en ansökan om tillstånd för att få bygga en gasledning som knyter ihop naturgasnäten i Norge, Sverige och Danmark. Den nya gasledningen ska ansluta till raffinaderiet i Lysekil och till det svenska gasnätet vid Stenungsund och Varberg. Energi-marknadsinspektionen bereder nu ansökan och räknar med att kunna lämna sitt yttrande till regeringen under hösten 2008 för koncessionsprövning.

Eventuell naturgasledning i Östersjön

Nord Stream AG planerar att lägga ut en gasledning och bygga en underhållsplattform i Östersjön för transport av naturgas i ledning mellan Viborg i Ryssland och Greifswald i Tyskland. I december 2007 inkom företaget med ansökningar om tillstånd till gasledning och underhållsplattform för gasledning i Östersjön. För att projektet ska kunna genomföras i den svenska ekonomiska zonen krävs regeringens tillstånd, och projektet ska prövas enligt svensk lagstiftning och internationella konventioner. Frågan om tillstånd att lägga ut gasledningen prövas enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln och bereds av Näringsdepartementet, och frågan om tillstånd till underhållsplattformen prövas enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon och bereds av Miljödepartementet. Prövningsprocessen ser kortfattat ut som följer. Först görs en bedömning om ansökan uppfyller de krav som ställs. Om kompletteringar är nödvändiga begärs de in från företaget. När ansökan uppfyller de rättsliga kraven skickas den på remiss till statliga myndigheter, andra berörda samt övriga Östersjöländer. Därefter ges bolaget tillfälle att kommentera inkomna yttranden. Vid behov kan ytterligare remissrundor förekomma. Regeringen fattar därefter beslut om tillstånd kan ges eller inte. Det går i nuläget inte att ange någon närmare tidpunkt för när regeringen kan ta slutlig ställning till ansökan.

I mitten av februari 2008 meddelade Regeringskansliet att avgörande redovisningar saknas i Nord Streams ansökningar och att det krävs betydande kompletteringar av företaget för att regeringen ska kunna pröva frågan. Ansökningshandlingarna behöver enligt den skrivelse som tillställts Nord Stream AG kompletteras med följande:

- Miljökonsekvensbeskrivning för rörledningarna i hela deras sträckning samt med resultat från de gränsöverskridande samråden enligt den s.k. Esbo-konventionen.
- Resultaten och konsekvenserna av pågående och planerade undersökningar och utredningar.
- Redovisningar av alternativa sträckningar av rörledningarna i hela deras sträckning, alternativa lokaliseringar av serviceplattformen och alternativet att verksamheten inte kommer till stånd ("noll-alternativ").
- Utvecklat och fördjupat underlag i den tekniska beskrivningen och i miljökonsekvensbeskrivningen i ansökan om serviceplattformen.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet i tidigare sammanhang konstaterat överensstämmer den nuvarande regeringens inställning till naturgas i huvudsak med den förra regeringens. Naturgasen är ett fossilt och ändligt bränsle, och statsmakterna kommer inte att medverka till någon storskalig utbyggnad av infrastruktur för naturgasdistribution i Sverige. En eventuell utbyggnad måste således ske på kommersiella grunder. Utskottet anser också, i likhet med regeringen, att naturgasanvändningen endast har ett berättigande under en övergångsperiod. På lång sikt är visionen att basera energitillförseln på förnybara bränslen. Mot bakgrund av denna uppfattning ser utskottet inget skäl för riksdagen att i enlighet med vad som förordas i motionerna 2007/08:N310 (s) och 2007/08:N325 (s) göra något uttalande beträffande naturgasdistributionen i Sverige. Det sagda innebär även att utskottet anser att riksdagen bör avslå motion 2007/08:N377 (v) vari en utbyggnad av naturgasnätet i Sverige helt avvisas. Beträffande förslaget i motion 2007/08:N299 (m) om ett utökat samarbete mellan Norge och Sverige på detta område har utskottet noterat den ansökan som Energimarknadsinspektionen för närvarande bereder och som kortfattat nämnts i det föregående. Motionen bör inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

När det gäller motion 2007/08:N363 (s) och vad som där framläggs om den planerade gasledningen i Östersjön vill utskottet anföra följande. Som i det föregående nämnts kommer regeringen att pröva ansökningarna om tillstånd till gasledningen och underhållsplattformen i enlighet med svensk lagstiftning och internationella konventioner. I detta inbegrip att erforderliga miljöprövningar görs. Utskottet förutsätter att Östersjöns känsliga miljö kommer att vara en central fråga vid regeringens prövning av såväl rörledningarna som underhållsplattformen. Oavsett inställning till den planerade gasledningen ser utskottet det emellertid inte som en uppgift för riksdagen att genom uttalanden försöka påverka lagtillämpningen. Riksdagens uppgift är att, om den så anser det befogat, ändra de lagar eller övergripande mål mot vilka prövningen görs. I det här aktuella fallet anser utskottet dock inte att det finns några skäl för riksdagen att ta initiativ med den innebörden. Motionen bör mot denna bakgrund avslås av riksdagen.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga här behandlade motioner i berörda delar.

Vindkraft

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med olika förslag som syftar till att främja vindkraftsutbyggnaden i Sverige. Utskottet hänvisar till att det pågår ett omfattande arbete för att på olika sätt underlätta och stödja utbyggnaden av vindkraft.

Jämför reservationerna 7 (s, v) och 8 (mp).

Motionerna

Ett branschprogram för vindkraftsindustrin för att stärka Sveriges position efterfrågas i motion 2007/08: MJ412 (s).

I motion 2007/08: N264 (s) framhålls bl.a. att den havsbaserade vindkraften behöver tydligare stimulanser och att det krävs riktat ekonomiskt stöd för att möjliggöra utbyggnaden av denna.

För att underlätta utbyggnaden av vindkraft i Sverige bör de vindkrafts-samordnare som finns få fortsätta sitt arbete, framhålls det i motion 2007/08: N383 (s). Vidare anser motionärerna att administrationen behöver förenklas när det gäller bygglov och miljötillstånd för vindkraftverk samt att möjligheten att ta emot den el som produceras av vindkraftverken bör ses över.

Att regeringen bör genomföra regelförenklingar för uppförandet av små vindkraftverk, dvs. vindkraftverk som ligger under effektgränsen för tillståndsprövning, anförs i motion 2007/08: N208 (m).

Förenklingar för vindkraftsutbyggnaden efterfrågas i motion 2007/08: N391 (m), och motionären framhåller bl.a. att möjligheten att överklaga beslut bör begränsas dels när det gäller antalet gånger ett fattat beslut går att överklaga, dels vilka som har rätt att överklaga.

Ett avskaffande av den 10-megawattsgräns, vilken infördes för att begränsa omfattningen av vindkraftsparkerna, förordas i motion 2007/08: N204 (c).

För att öka vindkraftsproduktionen i Sverige föreslås i motion 2007/08: N349 (mp) ett antal åtgärder. Bland annat bör Svenska kraftnät ges i uppdrag att genomföra de förstärkningar av elnätet som krävs för att en kraftig utbyggnad av vindkraftsproduktionen ska vara möjlig. Vidare bör Svenska kraftnät ändra praxis så att ett överabonnemang tillåts på s.k. radiella ledningar (dvs. en enskild ledning som i ena änden ansluter till ett maskat nät) för att underlätta ökad anslutning av vindkraft. Regeringen bör

även ge Svenska kraftnät i uppdrag att ta fram en plan för hur miljövänlig reglerförmåga kan byggas upp för att möta uppkomna behov vid en kraftigt ökad vindkraftsproduktion.

Vissa kompletterande uppgifter

Allmänt om vindkraft i Sverige

I Sverige producerades det drygt 1,4 TWh vindkraft år 2007, vilket motsvarar 1 % av den svenska elproduktionen. Total installerad effekt är ca 800 MW, varav 220 MW byggdes under år 2007.

Planeringsmålet för vindkraften, vilket riksdagen fastställt (prop. 2001/02:143, bet. 2001/02:NU17), är en årlig produktionskapacitet på 10 TWh till år 2015. Energimyndigheten har dock haft regeringens uppdrag att ta fram ett nytt planeringsmål för vindkraften till år 2020 (se vidare nedan).

Vindkraften stöds genom elcertifikatssystemet. Därutöver ges dels bidrag till teknikutveckling och marknadsintroduktion av storskaliga vindkraftstillämpningar, dels stöd till kommuner, kommunala och regionala samverkansorgan samt länsstyrelser i syfte att genomföra planeringsinsatser för vindkraft och underlätta för vindkraftens utveckling. Vidare föreslog regeringen i 2008 års budgetproposition att ett nationellt nätverk för vindbruk skulle skapas för att sprida kunskap om naturresursen vind och säkerställa tillgången till information för att underlätta utbyggnaden av vindkraft samt understödja regionala initiativ av nationell betydelse. Den s.k. klimatmiljarden innefattar totalt 40 miljoner kronor för ett nationellt nätverk för vindbruk under perioden 2008–2010.

Utredningsarbete på området

Energimyndigheten redovisade i december 2007 ett regeringsuppdrag angående revidering av det befintliga planeringsmålet. I rapporten föreslås en ökning till 30 TWh till år 2020, varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs (ER 2007:45). För att underlätta implementeringen av målet, bl.a. för Svenska kraftnäts investeringar i stamnätet, behöver målet fördelas geografiskt i Sverige. Vidare föreslås i rapporten olika åtgärder för att skapa förutsättningar för att uppnå målet. Energimyndigheten menar bl.a. att regelverket och beslutsordningen måste förenklas. Det innefattar bl.a. att remisstiderna i prövningsärenden bör regleras för att minska handläggningstider, att vindkraften bör tas bort ur förordningen om miljöfarlig verksamhet och att en gemensam beslutsordning bör inrättas. För att effektivisera prövningen föreslås bl.a. att gränsen för regeringsprövning enligt miljöbalken (MB) bör anpassas samt att riksintresset ”obruten kust” anpassas. Enligt 17 kap. 4 a § MB har kommunen rätt att kräva regeringsprövning av anläggningar som är större än 10 MW. Denna gräns bör enligt Energimyndigheten höjas till 25 MW. Enligt 4 kap. 3 § MB får en stor del av kuststräckan inte bebyggas med vindkraftsparker med en sammanlagd uteffekt om 10 MW eller mer. Även här anser myndigheten att en möjlig

förändring är att höja gränsen till 25 MW. I rapporten konstateras också att rådande ersättning inte gör havsbaserad vindkraft lönsam i dag. Myndigheten anser därför att ett stödsystem är nödvändigt under en första uppbyggnadsperiod och har för avsikt att utreda och lämna förslag till ett styrmiddel som underlättar en tidig utbyggnad av vindkraften till havs. Energimyndigheten föreslår även att regeringen ger Svenska kraftnät i uppdrag att ta upp frågan med de nordiska stamnätsoperatörerna om att utreda tillkommande behov av reglerresurser och de nordiska reglerresursernas förmåga att möta detta behov, till följd av en storskalig vindkraftsutbyggnad både i Norden och i Europa. Rapporten ska remissbehandlas under våren.

Energimyndigheten har i regleringsbrevet för år 2008 givits ett uppdrag rörande regelförenkling för vindkraft. Myndigheten ska analysera gällande regelverk och komma med förslag till förändringar i syfte att skapa förbättrade förutsättningar för en omfattande vindkraftsutbyggnad; bl.a. ska regelverket för andelsägande analyseras. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2008.

I februari 2007 beslutade regeringen tillsätta en särskild utredare (Lennart Söder) för att närmare granska anslutningen av anläggningar för förnybar elproduktion m.m. till elnätet. Utredningen, som antog namnet Nätanslutningsutredningen, överlämnade i slutet av februari 2008 betänkandet Bättre kontakt via nätet (SOU 2008:13). Bland förslagen kan nämnas att små kraftverk ska kunna anslutas utan krav på timmätning, vilket leder till lägre kostnader. Vidare har utredningen föreslagit lättnader i koncessionshandlingen för elnät och administrativa riktlinjer för hur producenter av förnybar el ska komma överens med nätföretagen vid anslutning. Därtill kan förslag nämnas rörande att dagens 1 500-kW-gräns för nedsatt nätavgift ersätts med en begränsning av nätavgiften till 3 öre per kWh och ett inrättande av en investeringsfond för att underlätta investeringar för förstärkning av elnäten.

Sommaren 2007 beslutade regeringen om att tillsätta en särskild utredare (lagman Ulf Andersson) för att utreda och föreslå de organisations- och författningsändringar som behövs för en ändrad instansordning för vissa mål och ärenden enligt miljöbalken och plan- och bygglagen (dir. 2007:94). Utredningen, som antagit namnet Miljöprocessutredningen, fick i december 2007 ett tilläggsdirektiv (dir. 2007:184) som bl.a. omfattar vindkraften. Sammanfattningsvis ska utredaren undersöka möjligheterna att förenkla de delar av regelverket som påverkar förutsättningarna för etablering av vindkraft, och i direktivet stipuleras en rad frågeställningar. Den del av tilläggsuppdraget som rör vindkraften ska redovisas senast den 30 september 2008. I detta sammanhang kan även nämnas att regeringen under hösten 2007 tillsatt en särskild utredare (Stefan Molander) för att se över vissa frågor i plan- och bygglagstiftningen (dir. 2007:136). Utredaren ska undersöka möjligheterna att ytterligare förenkla och förtydliga de regler som styr den fysiska planeringen och vissa byggrelaterade frågor. Detta uppdrag ska redovisas senast den 31 maj 2008.

Svenska kraftnät gavs i regleringsbrevet för år 2007 bl.a. i uppdrag att analysera förutsättningarna för och konsekvenserna av att införa ett prioriterat tillträde (inmatning) för vindkraft till stamnätet, analysera möjliga sätt att integrera en storskalig utbyggnad av vindkraft i balansregleringen samt visa hur tillkommande behov av regleringsresurser ska hanteras. Uppdraget redovisades i rapporten om storskalig utbyggnad av vindkraft (2007-05-31). I rapporten föreslår Svenska kraftnät bl.a. att ett slopande av kravet på investeringsbidrag för anslutning av ny elproduktion bör övervägas. Vidare anser Svenska kraftnät att en praxisändring kan ske beträffande ett medgivande till ett visst överabonnemang på radiella ledningar, samtidigt som affärsverket är medvetet om att detta innebär en ökad ekonomisk risk för Svenska kraftnät. Medan den förstnämnda frågan kräver en särskild reglering i ellagen kan en sådan praxisändring beslutas av Svenska kraftnät. När det gäller tillgången till reglerresurser gör Svenska kraftnät bedömningen att det ur balansregleringssynpunkt torde vara möjligt att integrera 4 000 MW vindkraft i det svenska elsystemet.

I innevarande års regleringsbrev har Svenska kraftnät getts i uppdrag att senast den 30 maj 2008 belysa konsekvenserna av en storskalig utbyggnad av vindkraft för stamnätet och behovet av reglerkraft samt föreslå åtgärder för att möjliggöra en storskalig utbyggnad av vindkraft.

Vindkraftssamordnarna

Den tidigare regeringen utsåg sommaren 2006 fyra vindkraftssamordnare med ansvar för varsin region: Sydost, Sydväst, Mitt och Nord. Samordnarna ska underlätta samspelet mellan vindkraftsprojektörer, myndigheter och andra aktörer på central, regional och lokal nivå. Utgångspunkten är att skapa förutsättningar för en storskalig expansion av vindkraften så att uppställda energipolitiska målsättningar kan uppnås. Samordnaren ska agera pådrivare i pågående processer och lyfta fram vindkraften i olika sammanhang. Vindkraftssamordnarnas uppdrag löpte ut vid utgången av år 2007, men uppdraget har förlängts till utgången av år 2008.

Utskottets ställningstagande

I flera av de här aktuella motionerna, såsom i 2007/08:N204 (c), 2007/08:N208 (m), 2007/08:N264 (s), 2007/08:N349 (mp) och 2007/08:N391 (m), pläderas för att på olika sätt främja vindkraften genom att förenkla regelverket, underlätta för nätanslutning eller på annat sätt stötta utbyggnaden. Som i det föregående redovisats pågår ett omfattande arbete för att på olika sätt underlätta och stödja utbyggnaden av vindkraft i Sverige. Bland annat bereds för närvarande Energimyndighetens förslag om ett nytt planeringsmål till år 2020 tillsammans med olika förslag som syftar till att skapa förutsättningar för att nå målet. Vidare har Nätanslutningsutredningen nyligen presenterat sina förslag med syfte att främja utvecklingen av produktion av förnybar el, och Miljöprocessutredningen ska lämna förslag till

regelförenklningar beträffande etablering. Därtill har Svenska kraftnät i uppdrag att se över behovet av reglerkraft samt föreslå åtgärder som underlättar en storskalig utbyggnad av vindkraften. För att ytterligare sprida kunskap om vindkraft och säkerställa tillgången till information för att underlätta utbyggnaden av vindkraft samt för att stödja regionala initiativ av nationell betydelse har regeringen dessutom skapat ett nationellt nätverk för vindbruk där Energimyndigheten är knutpunkten. Mot bakgrund av pågående arbete på området, vilket enligt utskottets uppfattning väl täcker in de olika problemområden som motionärerna lyfter fram, bör nämnda motioner kunna avslås av riksdagen.

När det gäller vindkraftssamordnarnas arbete, som avhandlas i motion 2007/08:N383 (s), har som tidigare anförts regeringen förlängt tiden för deras uppdrag. Nyssnämnda motion bör därigenom kunna anses tillgodosedd varmed den kan avstyrkas.

Utskottet ser slutligen inget skäl för riksdagen att tillmötesgå kravet i motion 2007/08:MJ412 (s) på att riksdagen ska förorda ett särskilt branschprogram för vindkraftsindustrin. Denna form av punktinsatser riskerar att skapa en ryckighet för verksamheten, varför utskottet i första hand förordar insatser som generellt ger förbättrade villkor för näringslivet.

Med det anförda avstyrks samtliga i avsnittet aktuella motioner i berörda delar.

Vattenkraft

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till Miljöprocessutredningens uppdrag avslår riksdagen en motion om att främja vattenkraften.

Jämför särskilt yttrande (mp).

Motionen

Vattenkraftens betydelse för energiförsörjningen framhålls i motion 2007/08:N240 (s), och motionärerna påpekar bl.a. behovet av en effektivare energitvinning samt att finna bra och miljömässigt riktiga produktionsökningar.

Vissa kompletterande uppgifter

Vattenkraftens årliga produktion är omkring 65 TWh, dvs. nästan hälften av den svenska elproduktionen. I dag finns det ca 1 900 vattenkraftverk i Sverige, varav omkring 1 200 har en effekt under 1,5 MW och klassificeras som småskaliga.

Regeringen redovisade i 2008 års budgetproposition sin avsikt att tillsätta en utredning om vattenkraftens roll i ett uthålligt energisystem. I december 2007 beslutade regeringen, som tidigare nämnts, om tilläggsdi-

rektiv till Miljöprocessutredningen (dir. 2007:184) som bl.a. omfattar vattenkraften. I direktivet påpekas att vattenkraften spelar en central roll för Sveriges elförsörjning och att målet är att öka användningen av förnybar el. Det är därför viktigt att främja en god produktionskapacitet i vattenkraften. Utredaren ska bl.a. utreda vilka bestämmelser i miljöbalken som påverkar produktionskapaciteten för vattenkraften och utreda behovet och lämpligheten av att ändra dessa bestämmelser för att främja en hög produktionskapacitet i vattenkraften. Syftet med översynen är att identifiera behov av regeländringar för att främja en så hög produktionskapacitet som möjligt i vattenkraften. Tilläggsuppdraget ska i denna del redovisas senast den 31 december 2008.

Utskottets ställningstagande

Vattenkraften är den viktigaste energikällan för förnybar elproduktion i Sverige. Den har varit till stort gagn för Sveriges elkonsumenter och kommer även framgent att spela en central roll för landets elförsörjning. En viktig del i arbetet med att motverka klimatförändringarna och uppnå de mål för förnybar energi som ställts upp är, enligt utskottets uppfattning, att bibehålla en hög produktion av vattenkraft. Som i det föregående redovisats har Miljöprocessutredningen genom tilläggsdirektiv fått i uppdrag att identifiera behov av regeländringar för att främja en så hög produktionskapacitet som möjligt i vattenkraftverken. Mot denna bakgrund bör ett uttalande i enlighet med vad som förordas i motion 2007/08:N240 (s) om vattenkraften och behovet av effektivare energiutvinning och produktionsökningar kunna besparas. Motionen avstyrks följaktligen.

Solenergi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att främja solenergin. Utskotten hänvisar till det arbete som redan i dag bedrivs.

Jämför reservation 9 (mp).

Motionen

Ett riksdagsuttalande med innebörden att Sverige bör verka mer aktivt för att främja de näringspolitiska förutsättningarna för forskning, produktion och lagring av solenergi anmodas i motion 2007/08:N214 (m).

Vissa kompletterande uppgifter

Den sammanlagda mängden solceller som installerats i Sverige uppgick vid utgången av år 2006 till ca 5 MW. Av detta var endast ca 600 kW installerat i nätanslutna anläggningar. Den största andelen finns således installerad i system som inte är anslutna till elnätet, som exempelvis fyrar och sommarstugor.

För att främja solvärme ges stöd för installation av solvärme i kommersiella lokaler, offentliga lokaler, bostadshus och bostadsanknutna lokaler samt vid konvertering från direktverkande elvärme. För offentliga lokaler ges även stöd för installation av solcellssystem. Vidare ger Energimyndigheten stöd till forskning, utveckling och demonstration för effektivare solceller och solcellssystem med låg tillverkningskostnad samt studier av solcellssystem som energikälla och byggnadskomponent. Till projekt inom utvecklingsområdet solceller beviljade myndigheten 23,6 miljoner kronor år 2006.

Utskottets ställningstagande

Sverige har en framskjuten position när det gäller forskning i och utveckling av solcellsbaseade energisystem. Utskottet är av den uppfattningen att denna position bör tillvaratas. Solenergi i form av både solvärme och solel kommer sannolikt att vara en av flera viktiga energikällor i ett framtida hållbart energisystem. Utskottet har vid tidigare tillfällen då FoU-insatser på solenergiområdet varit uppe till behandling framhållit betydelsen av att dessa insatser inriktas på att få fram system där kostnaderna för att producera solenergianläggningar kan minskas för att därigenom skapa ökade förutsättningar för solenergin att kunna konkurrera med annan energiproduktion. Detta vill utskottet återigen betona. Med anledning av vad som anförs i motion 2007/08:N214 (m) om behovet av att främja solenergi vill utskottet framhålla att statsmakterna redan i dag, som i det föregående redovisats, på olika sätt stödjer såväl forskning om solenergi som konvertering till solvärme och solceller. Mot denna bakgrund finner utskottet inget skäl för riksdagen att uttala sig i frågan. Nyssnämnda motion bör med hänvisning till detta kunna avslås av riksdagen.

Torv

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till pågående myndighetsuppdrag avslår riksdagen en motion rörande torvnäringens situation.

Jämför reservation 10 (v, mp).

Motionen

Torvens betydelse tas upp i motion 2007/08:N372 (m), och motionären framhåller att torven kan medverka till att ställa om energisystemet. Det är därför viktigt att de styrmedel och regler som utformas gör det möjligt för torvnäringen att överleva, anförs det.

Vissa kompletterande uppgifter

Användningen av torv för energiproduktion i Sverige uppgick år 2006 till 232 000 ton oljeekvivalenter, vilket motsvarar ca 2,7 TWh.

Den 1 april 2004 utökades elcertifikatssystemet till att även omfatta torv som bränsle i kraftvärmelanläggningar. Genom att göra elproduktion från förbränning av torv elcertifikatsberättigande skulle undvikas att torv som bränsle i kraftvärmeverk konkurrerades ut av kol. Elproduktion genom torvförbränning i ett kraftvärmeverk blev i och med förändringen berättigad till elcertifikat. Inom EU:s system för handel med utsläppsrätter kräver torveldning dock utsläppsrätter då bränslet betraktas som koldioxidemitterande.

Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) gavs av den tidigare regeringen ett uppdrag avseende de ekonomiska förutsättningarna i vissa regioner mot bakgrund av situationen i torvbruket. Myndigheterna presenterade i juni 2006 sin slutrapport (M2005/6132/E), vilken sammanfattningsvis visade att energitorvnäringen kommer att slås ut givet nuvarande förutsättningar (nationella och internationella). Ska energitorvbranschen finnas kvar även fortsättningsvis, krävs ett sammanvägt politiskt ställningstagande utifrån det faktaunderlag som myndigheterna har redovisat samt andra underlag och bedömningar, sades det i rapporten.

Regeringen beslutade i april 2007 att uppdra åt Energimyndigheten och Naturvårdsverket att utreda förutsättningarna för att ta hänsyn till ett klimatanpassat torvbruk. Den första delen av uppdraget redovisades i en rapport i september 2007. I rapporten konstateras bl.a. att det inför den då kommande utsläppshandelsperioden (2008–2012) saknades möjligheter att sätta ned emissionsfaktorn för förbränning av torv i anläggningar som ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter. Vidare noterade myndigheterna att det skulle krävas ett sammanvägt politiskt ställningstagande och agerande i internationella förhandlingar samt gentemot EU-kommissionen om en förändring av torvens ställning inom EU:s utsläppshandelssystem skulle kunna åstadkommas inför nästa åtagandeperiod. Uppdragets andra del ska redovisas senast den 1 april 2008, och den ska omfatta frågan om certifiering av torvtäkter samt certifieringssystem för torv, vid ett klimatanpassat torvbruk.

Utskottets ställningstagande

Torv är berättigat till elcertifikat och likställs därmed med förnybara bränslen i elcertifikatssystemet samtidigt som torv behandlas som ett fossilt bränsle inom det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter, där torvledning kräver utsläppsrätter. Som i det föregående redovisats konstaterade Energimyndigheten och Naturvårdsverket hösten 2007 att det inför kommande utsläppshandelsperiod (2008–2012) saknades möjlighet att sätta ned emissionsfaktorn för förbränning av torv. Uppdragets andra del, som ska redovisas senare i vår, rör ett klimatanpassat torvbruk, och myndigheterna ska utreda möjligheten att antingen införa ett nytt certifikatsystem för torv eller att genomföra förändringar för torven i det befintliga elcertifikatssystemet. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa myndigheternas arbete eller beredningen av de förslag som kommer att lämnas, varför ett uttalande i enlighet med vad som förordas i den här aktuella motionen inte bör komma i fråga. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2007/08:N372 (m).

Vissa övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden rörande Euratomfördraget, kärnenergiforskning inom EU, statsstöd till kolindustrin, räntefria lån för energieffektivisering och samordnad teknikupphandling.

Jämför reservationerna 11 (v) och 12 (mp).

Motionerna

Regeringen bör, enligt vad som anförs i motion 2007/08:N319 (s), se över möjligheten att införa räntefria lån för energibesparingar i små och medelstora företag likt den modell som finns i Storbritannien.

Att regeringen bör verka för att Euratomfördraget upphävs så att klyvbart material inte betraktas som gemensam EU-egendom, förordas i motion 2007/08:N378 (v). Vidare bör regeringen verka för att EU ska avveckla forskning om kärnteknik som inte avser säkerhet, nedmontering eller slutförvaring av kärnavfall.

Enligt vad som anförs i motion 2007/08:MJ463 (mp) bör regeringen verka för att statssubventioner till kolbrytning avskaffas snarast inom EU.

I två motioner – 2007/08:N205 och 2007/08:N206 (båda mp) – framhålls behovet av samordnad teknikupphandling. I den förstnämnda motionen förordas en samordnad upphandling av teknik för tillförsel av långsiktigt hållbar energi, medan behovet av teknikupphandling som styrmedel för att snabbare minska förbrukningen av olja i form av bl.a. hydraulolja och smörjmedel påtalas i den sistnämnda motionen.

Vissa kompletterande uppgifter

Lån till energibesparingar

Med anledning av vad som anförs om lån till energibesparingar i motion 2007/08:N319 (s) kan kortfattat redogöras för de lån som företaget Carbon Trust, vilket grundats av den brittiska regeringen för att möta hotet om klimatförändringar, kan lämna. Företaget kan bevilja räntefria lån för energieffektivisering till små och medelstora företag i England och Skottland samt till företag i Wales oavsett storlek som har varit verksamma i minst tolv månader. Företagen kan låna mellan 5 000 och 100 000 brittiska pund som ska återbetalas inom fyra år. Lånen ska användas för att ersätta eller uppgradera befintlig utrustning med en mer energieffektiv version, och storleken på lånet avgörs av hur stor effektiviseringen blir. Carbon Trust erbjuder även räntefria lån till små och medelstora företag som vill konvertera till förnybar energi (solvärme, biomassa eller värmepump).

Euratomfördraget och kärnenergiforskning

Inom det europeiska samarbetet ligger strålskydds- och kärnsäkerhetsfrågorna under ett särskilt fördrag, Euratomfördraget. Euratom äger allt klyvbart material inom gemenskapen och har dessutom optionsrätt på att använda det. Optionsrätten, som innehas av Euratoms bränsleförsörjningsbyrå, har emellertid aldrig utövats. Under Sveriges förhandlingar om medlemskap i EU fick Sverige försäkringar om att Euratom inte kommer att utöva optionsrätten över svenskt klyvbart material. Sverige får även självt besluta om slutförvaring och eventuell upparbetning av kärnbränsle. EU har även frånsagt sig rätten till använt svenskt kärnbränsle.

EU:s nya ramprogram på forskningsområdet började gälla år 2007. Ramprogrammet består av två delar, en del har sin grund i EG-fördraget och en del har sin grund i Euratomfördraget. EU:s stöd till forskningsinsatser på kärnenergiområdet inbegrips i den del av ramprogrammet som är baserad på Euratomfördraget. Budgeten för perioden är 2 751 miljoner euro och programmet består av följande tre insatsområden:

- forskning om fusionsenergi, bl.a. genom vidare satsningar på provreaktorn ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor), 1 947 miljoner euro,
- satsningar på säkrare hantering av kärnklyvning och på strålskydd, 287 miljoner euro,
- stöd till kärnenergiforskning vid det gemensamma forskningscentret (avser bl.a. hantering av kärnavfall och miljöpåverkan, kärnsäkerhet och säkerhetsskydd), 517 miljoner euro.

I detta sammanhang kan även nämnas att forskning på kärnteknikområdet omnämns i EU-kommissionens strategiska plan för energiteknik – SET-plan – som presenterades i november 2007 (KOM/2007/723). I meddelandet sägs att några viktiga tekniska utmaningar för EU inom de närmsta tio

åren för att uppnå visionen år 2050 om en fullständig utfasning av fossila bränslen bl.a. är att färdigställa förberedelserna för demonstration av nästa generations fissionsreaktorer och att förbereda uppförandet av fusionsanläggningen ITER.

Statsstöd till kol

Europeiska kol- och stålgemenskapen och senare Europeiska gemenskapen tillät medlemsstater att bevilja stöd till sin kolindustri. Syftet var att möjliggöra omstrukturering och nedläggning under ordnade former. Nuvarande rättslig grund för detta är rådets förordning (2002/1407/EG) om statligt stöd till kolindustrin (kolförordningen), vilken föreskriver undantag från det allmänna förbudet mot statligt stöd. Förordningen tillåter nedläggningsstöd, driftsstöd, investeringsstöd och stöd för ärvda åtaganden. Nuvarande förordning innehåller även en bortre tidsgräns och ska tillämpas t.o.m. år 2010 och innebär en successiv nedtrappning av stödet. Elva medlemsländer som producerar kol omfattas av förordningen. Driftsstöd ges i Bulgarien, Tyskland, Ungern, Rumänien och Spanien. Investeringsstöd lämnas i Storbritannien, Polen och Slovakien. Nedläggningsstöd har beviljats i Tyskland, Spanien och Frankrike och stöd för ärvda sociala och miljömässiga åtaganden finns i Tyskland, Spanien, Slovakien, Polen, Tjeckien, Slovenien, Bulgarien, Rumänien.

Teknikupphandling

Energimyndigheten har olika möjligheter att ge stöd till ny teknik. Verksamheten regleras av förordning (1998:653) om statligt stöd till energiteknik, förordning (1998:654) om energiteknikbidrag och förordning (2003:564) om bidrag till åtgärder för en effektiv och miljöanpassad energiförsörjning. Stöd kan ges för miljöskyddsåtgärder, teknikupphandling eller utveckling innan varan introduceras på marknaden. Stöd till teknikupphandling kan enbart ges genom den sistnämnda förordningen (2003:564). Bidrag till teknikupphandling lämnas med högst 50 % av merkostnaden jämfört med en traditionell upphandling. Energimyndigheten har initierat, delfinansierat och deltagit i sammanlagt 55 olika teknikupphandlingar åren 1990–2005, bl.a. inom områdena belysning, fordon, industri, varmvatten och sanitet, ventilation, vitvaror samt värme och reglering.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av de aktuella yrkandena i motion 2007/08:N378 (v) rörande Euratom vill utskottet anföra följande. Våren 2007 avstyrkte utskottet (bet. 2006/07:NU5) motioner med krav på att Euratomfördraget skulle upphävas alternativt omförhandlas bl.a. med hänvisning till att detta inte bedömdes vara möjligt. Utskottet har inte ändrat uppfattning i denna fråga och avstyrker motionen med hänvisning till vad det anförde i detta sammanhang. Utskottet ser det inte heller som påkallat med ett riksdagsutta-

lande rörande EU:s forskning inom kärnteknikområdet. Även om det i Sverige råder delade meningar om huruvida kärnkraften är en lämplig väg att motverka klimatförändringar ser utskottet det inte som riksdagens uppgift att försöka hindra andra länders strävan i detta arbete.

När det gäller behovet av teknikupphandling, som lyfts fram i motionerna 2007/08:N205 och 2007/08:N206 (båda mp), vill utskottet erinra om att Energimyndigheten under ett antal år arbetat med teknikupphandling i syfte att underlätta för ny teknik att komma in på marknaden. Till skillnad från motionärerna ser utskottet det inte som en uppgift för riksdagen att peka ut inom vilka områden teknikupphandling bör ske. De här aktuella motionerna avstyrks således.

Beträffande vad som sägs i motion 2007/08:MJ463 (mp) om att regeringen bör verka för att subventionerna till kolbrytning inom EU snarast avskaffas vill utskottet – i linje med motionärernas uppfattning – påpeka att det finns en diskrepans mellan EU:s alltmer uttalade strävan att minska koldioxidutsläppen och förekomsten av statsstöd till kolindustrin. Samtidigt måste det finnas en förståelse för att andra länder inte har lika gynnsamma förutsättningar som Sverige när det gäller tillgången på icke-fossila energikällor. Som i det föregående redovisats innebär nuvarande ordning en successiv nedtrappning av stöden. Något initiativ för att försöka påskynda denna process ser utskottet inte som aktuellt.

Avslutningsvis vill utskottet, med anledning av vad som anförs i motion 2007/08:N319 (s) om räntefria lån för energibesparingar, framhålla att det i Sverige i dag finns en rad olika stödåtgärder för att få såväl enskilda som företag att satsa på olika former av energieffektiviseringar. Utskottet ser inget skäl för riksdagen att till regeringen förordna införandet av den i motionen förespråkade modellen.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga i detta avsnitt aktuella motionsyrkanden.

Enskilda projekt och regionala initiativ

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till att det inte är riksdagens uppgift att avgöra dessa frågor avslår riksdagen motionsyrkanden rörande olika enskilda projekt och regionala initiativ.

Motionerna

I motion 2007/08:N276 (s) föreslås att en förhandlingsman tillsätts för att finna en finansieringslösning beträffande pilotanläggningen i Örnköldsvik som tillverkar etanol.

Satsningar på vindkraft och vågkraft i Kalmar län förordas i motion 2007/08:N292 (s).

Att regeringen uttalar sitt stöd för produktion av miljövänliga drivmedel i Kalmar län och bidrar genom partnerskap föreslås i motion 2007/08:N302 (s).

Behovet av att minska oljeberoendet uppmärksammas i motion 2007/08:N361 (s), och motionären framhåller att Bohuslän och Västsverige kan inta en ledande roll samt föreslår samtidigt olika åtgärder.

Regeringen bör, anför det i motion 2007/08:N364 (s), låta utreda möjligheten att låta Västmanland bli ett pilotlän med målsättningen att vara fossilfritt år 2015.

Att det är angeläget att regeringen stödjer investeringar i en anläggning på Gotland för framställning av biodrivmedel med sockerbetor som råvara framhålls i motion 2007/08:N371 (s).

Regeringen bör enligt vad som anför i motion 2007/08:N229 (m) överväga att låta projektet Biogas Brålanda i Västra Götaland bli en Sverigemodell för småskalig produktion och distribution av biogas.

Enligt vad som anför i motion 2007/08:N219 (c) bör regeringen snarast ta upp diskussioner med företrädare för Dalarnas län om att länet ska utses till pilotlän för att utveckla det regionala energisamarbetet.

En utredning för att se över förutsättningarna för biogasutvecklingen i Fyrbodal förordas i motion 2007/08:N258 (mp).

Utskottets ställningstagande

Oavsett inställning till de enskilda projekt och regionala initiativ som berörs i de här aktuella motionerna är utskottet av den uppfattningen att det inte är riksdagens uppgift att avgöra dessa frågor. Enligt utskottets mening rör förslagen områden där beslutanderätten i första hand ligger hos regeringen, en förvaltningsmyndighet eller kommunerna. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet här aktuella motionsyrkanden utan att i sak behandla dem.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 (v)**

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:MJ449 yrkande 20 och avslår motionerna 2007/08:MJ465 yrkandena 2–6, 10, 11, 14, 15, 21 och 25, 2007/08:N241, 2007/08:N301, 2007/08:N339, 2007/08:N345, 2007/08:N359 och 2007/08:N362.

Ställningstagande

För att möta hotet om klimatförändringar förordar jag en energipolitik som bl.a. innefattar en utfasning av fossila bränslen såsom olja och kol, samtidigt som investeringar görs i vindkraft och biobränsle. De förslag som Vänsterpartiet i tidigare sammanhang lagt fram syftar bl.a. till att stödja den bioenergibaserade kraftvärmens och olika former av biodrivmedel.

I syfte att minska utsläppen från transportsektorn har Vänsterpartiet i motion 2007/08:MJ449 presenterat en rad åtgärder som syftar dels till att göra det mindre fördelaktigt att nyttja fossila drivmedel, dels till att göra det enklare och mer fördelaktigt att använda biodrivmedel. Bland dessa förslag kan exempelvis nämnas skatteavdrag för att konvertera till biodrivmedelsdrift, införande av biodrivmedelscertifikat och certifiering av fordonbränslen. Vänsterpartiets budgetalternativ för år 2008, vilket hösten 2007 avvisades av en riksdagsmajoritet som bestod av företrädare för Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna, omfattade även ytterligare 100 miljoner kronor till forskning om biodrivmedel. Vidare finns ett behov av att stödja forskning om bl.a. biomassabaserade raffinaderier.

Samtidigt måste framhållas att en framgångsrik omställning av det svenska energisystemet är beroende av att den svenska bioenergiresursen används och utvecklas på ett effektivt och hållbart sätt. I likhet med vad som förordas i motion 2007/08:MJ449 (v) ser jag det därför som angeläget att en nationell strategi för bioenergi utvecklas. I detta arbete bör bl.a. analyseras hur ett ökat nyttjande av bioenergi kan främjas utan att den

biologiska mångfalden påverkas negativt. Det pågående arbetet med EU-kommissionens direktivförslag om främjande av användningen av förnybar energi är inte ett tillräckligt skäl för att Sverige ska avvakta med att utarbeta en strategi för bioenergi. Regeringen bör därför anmodas att ta fram en bioenergi-strategi med den inriktning som här förordas.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2007/08: MJ449 (v) i här aktuell del. Övriga här behandlade motionsyrkanden avstyrks.

2. Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 (mp)

av Lage Rahm (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08: MJ465 yrkandena 2–6, 10, 11, 14, 15, 21 och 25 samt avslår motionerna 2007/08: MJ449 yrkande 20, 2007/08: N241, 2007/08: N301, 2007/08: N339, 2007/08: N345, 2007/08: N359 och 2007/08: N362.

Ställningstagande

Sverige bör ta en vägledande roll när det gäller klimatomställningsarbetet. I detta inbegrips bl.a. att bryta beroendet av såväl olja som andra fossila bränslen. Då transporter i dag står för en betydande del av samhällets klimatpåverkan och då transportsektorns klimatpåverkan fortsätter att öka är det angeläget att åtgärder vidtas i syfte att påskynda utvecklingen av moderna miljöbränslen och effektivare transporter. Denna insikt präglar den politik som Miljöpartiet förordar och återspeglas i de förslag som företrädare för partiet framlagt till riksdagen.

Med anledning av de finansieringsproblem rörande demonstrationsanläggningar för biodrivmedel som lyfts fram i motionerna 2007/08: N359 (s) och 2007/08: N241 (c) vill jag erinra om att Miljöpartiet i samband med beredningen av 2008 års budgetproposition förordade kraftigt utökade anslag för att stödja pilotanläggningar för ny förnybar energiteknik. Detta motiverades bl.a. av att tekniken för förgasning av biomassa är inne i ett avgörande skede och att förgasning av såväl svartlut som ved behöver demonstrationsanläggningar. En riksdagsmajoritet, bestående av företrädare för Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna, avvisade dessvärre detta förslag.

Samtidigt som det är angeläget att utveckla nästa generations biodrivmedel är det viktigt att tillvarata de möjligheter som redan nu står till buds. I motion 2007/08: MJ465 (mp) har framlagts ett antal förslag i syfte att påskynda utvecklingen när det gäller såväl produktion som användning av biogas. I likhet med vad som anförs i motionen anser jag att en utredning

bör tillsättas med uppgift att föreslå åtgärder för att öka produktionen och användningen av biogas. Vidare behöver ett nationellt biogasprogram utarbetas. Som en del av programmet bör alla kommuner ta fram en plan för produktion och distribution av biogas; eventuella ökade kostnader för kommunerna för produktion eller distribution av biogas bör finansieras genom statsbudgeten. Stöd till biogas bör innefatta investeringsbidrag för biogasanläggningar samt ersättning till producenter för den gödsel som används för rötning till biogas. Därtill menar jag att ett biogassekretariat bör inrättas med uppgiften att skapa 100 storskaliga biogasfabriker i Sverige till år 2015. Sekretariatet bör även få i uppgift att inventera dels landets livsmedelsindustrier efter lämpliga biogaskällor, dels möjligheterna att öka biogasproduktionen och dess användning för drivmedel vid reningsverk. Dessutom bör sekretariatet, tillsammans med Statens energimyndighet, genom teknikupphandling verka för att det bl.a. tas fram bättre biogasfabriker, biogasbilar och biogasbussar. Regeringen bör anmodas att vidta åtgärder för att främja produktion, distribution och användning av biogas i enlighet med vad som här förordats.

Med det anförda tillstyrks motion 2007/08:MJ465 (mp) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

3. Biobränsle och alternativa drivmedel, punkt 1 – motiveringen (s)

av Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s) och Karin Åström (s).

Ställningstagande

Klimatförändringarna är ett globalt problem, men varje land måste bidra efter bästa förmåga. Sverige har ett bra utgångsläge då vi redan i dag får en stor del av vår energi från förnybara energikällor. Vi anser dock att Sverige även fortsättningsvis måste vara ett föregångsland i detta hänseende. Som i det föregående redovisats svarar biobränslen redan nu för en betydande del av den totala energitillförseln i Sverige. Inom transportsektorn står bioenergin dock fortfarande endast för en liten del av energianvändningen. Enligt vår uppfattning finns det mycket goda möjligheter att öka den inhemska produktionen av förnybara bränslen från jord- och skogsbruket. För att åstadkomma detta bör såväl tillväxten som energiuttaget från åkrar och skog öka. Detta kan exempelvis ske genom att använda stöd till energigrödor, nyttja landsbygdprogrammets möjligheter, stimulera forskning och utveckling om effektivare produktionsmetoder och underlätta odling av energigrödor och energilövträd på nedlagd åkermark.

I motion 2007/08:MJ412 (s), som (i denna del) behandlades av riksdagen i samband med budgetbehandlingen under hösten 2007, presenterades en lång rad förslag för att bryta transportsektorns oljeberoende. Detta beroende vill vi bryta bl.a. genom ett brett arbete för effektivare transpor-

ter och ökad produktion av förnybara drivmedel samt genom en övergång till en fordonspark som inte enbart är hänvisad till fossila bränslen. För att minska transportsektorns oljeberoende förordar vi även införandet av drivmedelscertifikat som ska stimulera en ökad användning och produktion av förnybara bränslen. Vidare föreslogs i nyssnämnda motion att det skulle inrättas dels ett nytt investeringsprogram, dels ett nytt forskningsprogram för att minska förbrukningen och beroendet av olja. Programmets syfte var att förstärka forskningen, öka kunskapsutvecklingen, effektivisera transportsektorn, stimulera användandet av förnybara drivmedel och driva på energieffektiviseringsarbetet inom såväl transport- som bostads- och industrisektorerna. Våra förslag avvisades emellertid av en riksdagsmajoritet bestående av företrädare för Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna. När det gäller de här aktuella motionerna kan vi konstatera att intentionerna hos flertalet av dem överensstämmer med den politik vi förordar. Då de förslag vi framlagt på området redan avvisats av riksdagen ser vi dock i nuläget inget skäl att ställa oss bakom de här behandlade motionerna.

Med anledning av de finansieringsfrågor som tas upp i motionerna 2007/08:N359 (s) och 2007/08:N241 (c) rörande demonstrationsanläggningar för biodrivmedel vill vi framhålla vår uppfattning att det är angeläget att stimulera såväl pilot- och demonstrationsanläggningar som fullskaleanläggningar för andra generationens biodrivmedel. Nya metoder behöver utvecklas bl.a. när det gäller att underlätta stegen från forskning och pilotanläggningar till fullskaleproduktionsanläggningar, samtidigt som det finns behov av att undersöka infrastrukturen för distribution av dessa drivmedel. När det gäller det specifika projekt som lyfts fram i nyssnämnda motioner ser vi det emellertid inte som en fråga för riksdagen att intervensera i, även om vi har en positiv inställning till projektet.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

4. Naturgas, punkt 2 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N377 yrkande 11 och avslår motionerna 2007/08:N299, 2007/08:N310, 2007/08:N325 och 2007/08:N363.

Ställningstagande

Naturgas är ett fossilt bränsle med tillhörande utsläpp av koldioxid och andra miljöfarliga ämnen. Ändock välkomnas en utbyggnad av naturgasnätet i Sverige från olika håll, och en ökad användning av naturgas ses som en nödvändig övergångslösning i det svenska energisystemet. Jag anser att detta är en felaktig syn. En ökad import av naturgas kan, enligt min uppfattning, komma att leda till att inhemska biobränslen trängs undan och fördröja den nödvändiga omställningen av energisystemet till att bli långsiktigt hållbart. Av denna anledning bör riksdagen, i likhet med vad som förordas i motion 2007/08:N377 (v), genom ett uttalande ta avstånd från en utbyggnad av naturgasnätet i Sverige.

I detta sammanhang vill jag även understryka att jag delar den oro som ges uttryck för i motion 2007/08:N363 (s) beträffande den planerade naturgasledningen i Östersjön. Det sagda innebär att jag anser att gasledningen kan vara ett allvarligt hot mot Östersjöns miljö. På Östersjöns botten finns dumpade minor, ammunition och kemiska stridsmedel som kan frigöras vid anläggandet av en gasledning och därigenom bli ett allvarligt hot mot den marina miljön och fisket. Redan i dag lider Östersjön av en allvarlig miljöbelastning och det vore ytterst olyckligt om denna situation skulle förvärras genom anläggandet av nämnda gasledning. Regeringen har dessvärre, genom hanteringen av denna fråga, gett undfallenheten ett ansikte. Enligt min mening borde regeringen på ett tydligt sätt våga ta ställning för miljön och förorda det minst miljöpåverkande alternativet när det gäller ledningens sträckning. Samtidigt anser jag att det inte är riksdagens uppgift att involvera sig i den pågående prövningsprocessen.

Med det anförda tillstyrks motion 2007/08:N377 (v) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

5. Naturgas, punkt 2 – motiveringen (s)

av Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s) och Karin Åström (s).

Ställningstagande

Enligt de riktlinjer för energipolitiken som riksdagen fastställt, vilka vi bejaktar, ska naturgasen konkurrera av egen kraft. Investeringar i rörledningar och inköp av naturgas bör ske efter kommersiella principer, vilket innebär att staten inte ska engagera sig i ekonomiskt stöd till naturgasprojekt. Samtidigt måste man ha i åtanke att naturgas är ett fossilt bränsle och att det därför bara kan ha betydelse under en omställningsperiod. Visionen är att energitillförseln enbart ska baseras på förnybara energikällor, alltså inte på fossila bränslen som olja eller naturgas och inte heller på uran.

Med anledning av vad som sägs i motion 2007/08:N363 (s) rörande den planerade gasledningen i Östersjön vill vi anföra följande. Vi anser inte att den planerade gasledningen ligger i Sveriges intresse. Då ansökningarna

om tillstånd till gasledning och underhållsplattform inkommit har regeringen dock att pröva dessa i enlighet med svensk lagstiftning och internationella konventioner. Enligt vår uppfattning vore det fel att i nuläget ta ställning i frågan då väsentliga delar av underlaget saknas. Regeringen har begärt in kompletteringar för att kunna bereda ärendet. Vi vill i detta sammanhang även framhålla vikten av att processen samordnas med processerna hos de övriga berörda länderna runt Östersjön. I detta inbegrips att regeringen enligt vår uppfattning borde avvakta med att ta definitiv ställning till ansökan innan företaget Nord Stream AG inkommit med ansökningshandlingar till övriga berörda länder. Vidare menar vi att det är angeläget att regeringen går till botten med och tillvaratar Sveriges intressen i den ekonomiska zonen som här berörs. Regeringen har meddelat sin avsikt att senare under våren 2008 till riksdagen lämna en proposition rörande miljöskyddet i Sveriges ekonomiska zon. Därtill finns en motion från den allmänna motionstiden 2007 som rör ämnet. Dessa ärenden kommer att hanteras av miljö- och jordbruksutskottet, varför vi förutsätter att Sveriges intressen i den aktuella ekonomiska zonen ytterligare kommer att behandlas i samband med denna beredning. Sammanfattningsvis anser vi, mot bakgrund av den här aktuella motionen, inte att det är riksdagens uppgift att involvera sig i den pågående prövningsprocessen.

Med det anförda avstyrks samtliga här behandlade motioner i berörda delar.

6. Naturgas, punkt 2 – motiveringen (mp)

av Lage Rahm (mp).

Ställningstagande

Naturgas (fossilgas) är en icke uthållig energikälla som förr eller senare måste avvecklas. Jag tar därför bestämt avstånd från en utbyggnad av naturgasnätet i Sverige. En utbyggnad av naturgasen i Sverige skulle i första hand tränga undan biobränslen och vindkraft och därigenom göra det extremt svårt att uppnå klimatmålen. Vidare skulle den riskera att helt omöjliggöra en framgångsrik satsning på inhemskt producerad biogas.

När det gäller vad som anförs i motion 2007/08:N363 (s) beträffande den planerade naturgasledningen i Östersjön och förväntade negativa miljöeffekter vill jag framhålla att jag delar denna syn. Den planerade gasledningen är att betrakta som ett allvarligt hot mot Östersjöns miljö. På Östersjöns botten finns dumpade minor, ammunition och kemiska stridsmedel som kan frigöras vid anläggandet av en gasledning och därigenom bli ett allvarligt hot mot den marina miljön och fisket. Redan i dag lider Östersjön av en allvarlig miljöbelastning, och det vore ytterst olyckligt om denna situation skulle förvärras genom tillkomsten av nämnda gasledning. Därtill måste den säkerhetspolitiska aspekten framhållas. Byggandet av den planerade gasledningen skulle självklart påverka de militärstrategiska

intressena i området och sannolikt leda till en ökad rysk militär närvaro i Sveriges omedelbara närhet. Regeringens hantering av frågan har dessvärre karaktäriserats av flathet och brist på politiskt mod. Den otydlighet som regeringen visat beträffande naturgasens framtid i Sverige har inte heller varit till gagn för processen. Regeringen borde enligt min uppfattning tydligt deklarerat att en gasledning i Östersjön varken är god miljöpolitik eller ligger i Sveriges intresse. Jag anser dock inte att det är riksdagens uppgift att involvera sig i den pågående prövningsprocessen.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motionsyrkanden.

7. Vindkraft, punkt 3 (s, v)

av Tomas Eneroth (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Krister Örnfjäder (s), Berit Högman (s), Kent Persson (v) och Karin Åström (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08: MJ412 yrkande 13 och avslår motionerna 2007/08: N204, 2007/08: N208, 2007/08: N264, 2007/08: N349 yrkandena 5–7, 2007/08: N383 och 2007/08: N391.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning behöver ett antal åtgärder vidtas för att understödja vindkraftsutbyggnaden i Sverige. Bland annat måste tillståndsprocessen för vindkraftsetableringar förenklas, dock utan att miljön eller den demokratiska processen äventyras. Vidare bör berörda myndigheter ges i uppdrag att i större omfattning underlätta för utbyggnaden, och länsstyrelserna bör ges ett tydligare uppdrag och mer resurser för att möjliggöra ett mer aktivt arbete med energiomställningen. Vindkarteringens resultat ska följas upp och de bästa havs- och landområdena för ny vindkraft ska prioriteras och utbyggnaden stödjas. Statsmakterna måste även ta ett särskilt ansvar för infrastrukturen och nätanslutningar för större vindkraftsparker, och Svenska kraftnät måste få ett tydligt uppdrag att underlätta för vindkraftens nätanslutning.

För att ytterligare stärka Sveriges position inom vindkraftsindustrin förordar vi dessutom, i likhet med vad som görs i motion 2007/08: MJ412 (s), att ett särskilt branschprogram för vindkraftsindustrin genomförs tillsammans med forskare, näringsliv, myndigheter och fackliga företrädare. Riksdagen bör genom ett uttalande anmoda regeringen att utarbeta ett program med den inriktning som vi här föreslagit.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motion i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

8. Vindkraft, punkt 3 (mp)

av Lage Rahm (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N349 yrkandena 5–7 och avslår motionerna 2007/08:MJ412 yrkande 13, 2007/08:N204, 2007/08:N208, 2007/08:N264, 2007/08:N383 och 2007/08:N391.

Ställningstagande

Jag anser att det finns goda förutsättningar för att kraftigt öka produktionen av el från vindkraft i Sverige. Dessa förutsättningar bör tillvaratas då vindkraften är den mest miljövänliga källa för elenergi som i dag finns tillgänglig. För att möjliggöra en sådan utbyggnad behöver att antal åtgärder vidtas, bl.a. finns behov av att förenkla och påskynda tillståndsprocessen samt att se över elcertifikatsystemet.

Som framhålls i motion 2007/08:N349 (mp) finns även behov av att genomföra förstärkningar av elnätet för att möjliggöra en kraftig utbyggnad av vindkraftsproduktionen i hela landet. Regeringen bör enligt min uppfattning ge Svenska kraftnät ett sådant uppdrag och samtidigt tillse att det finns tillräckliga resurser för genomförande. Vidare bör Svenska kraftnät ändra sin praxis för att underlätta ökad anslutning av vindkraft till nätet. Det sagda innebär att Svenska kraftnät bör ändra sin praxis så att ett visst överabonnemang tillåts på s.k. radiella ledningar där det är ett hårt tryck på anslutning av vindkraften. Detta möjliggör en snabb inkoppling av ny vindkraft utan att nätet behöver förstärkas. Svenska kraftnät bör även ges i uppdrag att utarbeta en plan för hur en miljövänlig reglerförmåga kan byggas upp för att möta de behov som uppstår vid en kraftigt ökad vindkraftsproduktion. Denna reglerkraft bör således inte utgöras av fossila bränslen som bidrar till klimatförändringarna. I det tidigare har redovisats att det pågår en rad olika utredningsuppdrag, delvis med den inriktning som jag här förordar. Jag anser emellertid att riksdagen genom ett uttalande kan förtydliga vikten av detta arbete samtidigt som det borgar för att inriktningen blir den önskade. Regeringen bör därför anmodas att tillse att det fortsatta arbetet bedrivs med den inriktning som jag här förordar.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motion i här aktuella delar. Övriga motionsyrkanden avstyrks i motsvarande delar.

9. Solenergi, punkt 5 (mp)

av Lage Rahm (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N214.

Ställningstagande

Jag anser att solenergis stora potential när det gäller energiförsörjningen och omställningen av energisystemet behöver tillvaratas. Mot denna bakgrund hade Miljöpartiet även i budgetmotionen 2007/08:N350, vilken tidigare avslagits av riksdagen, förordat ytterligare medel för att främja såväl solcellsteknik som solvärme. Även om solceller i framtiden sannolikt kommer att ha sin största potential i mer solrika länder är det angeläget att Sverige, som ligger långt framme när det gäller teknikutvecklingen, främjar utvecklingen och bistår den storskaliga etableringen av solcellstekniken. För att få i gång en storskalig produktion behövs en stabil hemmamarknad, vilket kan uppnås genom fortsatt stöd till solceller. Det är också viktigt att ha en långsiktighet i energistöden för att ge företagen stabila villkor. Investeringsstödet till solceller på offentliga byggnader har enligt min uppfattning betytt mycket för utvecklingen av solenergi i Sverige.

Jag anser att riksdagen måste bejaka solenergis möjligheter. I likhet med vad som anförs i motion 2007/08:N214 (m) bör riksdagen därför göra ett uttalande om att statsmakterna mer aktivt borde främja de näringspolitiska förutsättningarna för forskning, produktion och lagring av solenergi som ett led i kampen mot klimatförändringarna och miljöförstörelsen.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motion.

10. Torv, punkt 6 – motiveringen (v, mp)

av Kent Persson (v) och Lage Rahm (mp).

Ställningstagande

Med anledning av vad som sägs i motion 2007/08:N372 (m) om torvnäringsens betydelse vill vi tydliggöra vår uppfattning beträffande torvens roll i det svenska energisystemet. Torv är ett fossilt, koldioxidemitterande bränsle och klassificeras som ett sådant av såväl EU och OECD som FN:s klimatpanel (IPCC). Av denna anledning bör torven rätteligen behandlas som ett fossilt bränsle även i Sverige. Om dagens särbehandling, genom rätten till elcertifikat och genom koldioxid- och energibeskattningen, av torven upphör, kommer den, enligt vår bedömning, till allra största delen att ersättas med biobränslen. Med hänvisning till det anförda avstyrks nämnda motion.

11. Vissa övriga frågor, punkt 7 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N378 yrkandena 10 och 12 samt avslår motionerna 2007/08: MJ463 yrkande 7, 2007/08: N205, 2007/08: N206 och 2007/08: N319.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motion 2007/08: N378 (v) anser jag att Euratomfördraget är föråldrat och att det inte speglar dagens verklighet. Enligt fördraget är allt klyvbart material gemensam EU-egendom, trots att grundprincipen inom EU är att rätten till naturtillgångar beslutas nationellt. Med nuvarande utformning finns en risk för att Sverige tvingas bidra med uran till europeiska kärnkraftverk eller kärnvapen samt att EU exempelvis bestämmer att högaktivt avfall ska lagras i den svenska berggrunden. Argumentet som Euratomförespråkare använder om att fördraget ändå aldrig har kommit till användning ser jag som kraftlöst. Mot bakgrund av ovanstående anser jag att riksdagen bör anmoda regeringen att på lämpligt sätt ta upp frågan om att omförhandla och upphäva Euratomfördraget i dess nuvarande form. De delar i fördraget som rör säkerhet, nedmontering och slutförvaring av kärnavfall kan, enligt min uppfattning, lämpligen föras över till andra fördrag.

Vidare menar jag, i överensstämmelse med vad som sägs i tidigare nämnda motion, att regeringen bör verka för att EU avvecklar forskningen inom kärnteknik i den mån den inte avser säkerhetsfrågor, nedmontering av reaktorer eller slutförvaring av kärnavfall.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2007/08: N378 (v) i här berörda delar. Övriga här aktuella motioner avstyrks i motsvarande delar.

12. Vissa övriga frågor, punkt 7 (mp)

av Lage Rahm (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08: MJ463 yrkande 7, 2007/08: N205, 2007/08: N206 och 2007/08: N378 yrkande 12, bifaller delvis motion 2007/08: N378 yrkande 10 och avslår motion 2007/08: N319.

Ställningstagande

Samtidigt som det på EU-nivå nu tas mycket vällovliga initiativ för att minska utsläppen, stödja energieffektivisering och öka andelen förnybar energi tillåts direkta subventioner till kolindustrin i form av statsstöd. I mina ögon är detta inte hållbart. Menar EU och dess medlemsländer allvar med sina ambitioner på klimatområdet kan man inte samtidigt tillåta omfattande subventioner till kolindustrin. Jag anser därför, i likhet med vad som framförs i motion 2007/08: MJ463 (mp), att regeringen bör anmodas att i lämpligt sammanhang lyfta fram denna fråga i syfte att verka för att subventionerna till kolindustrin omgående stoppas.

Vidare delar jag uppfattningen i motionerna 2007/08: N205 och 2007/08: N206 (båda mp) om behovet av att använda teknikupphandling för att fasa in nya energitekniker och miljövänligare produkter på marknaden. Som framhålls i den förstnämnda motionen skulle samordnad teknikupphandling kunna användas för att skynda på utvecklingen av ny energiteknik inom vindkraftsområdet. Genom att uppträda som en långsiktig kund med ambitioner att under många år investera i ny långsiktigt hållbar och klimatanpassad energiteknik skapas stabila förutsättningar som gör att fler vågar satsa. Kommunala energibolag, andra företag, Svenska kyrkan och små vindkraftsföreningar borde samordnas för en teknikupphandling genom en lämplig statlig myndighet. Därtill bör modellen med intresseföreningar eller lokala bolag som äger och driver vindkraftverk stödjas inom ramen för samordnad upphandling. För att underlätta för sådana föreningar att delta kan det dock vara nödvändigt att staten utvecklar formerna för finansiering. Vidare bör en lämplig myndighet, i likhet med vad som anförs i motion 2007/08: N206 (mp), ges i uppdrag att inventera var mineraloljebaserade produkter används i samhället samt formulera krav på hur mycket behovet av mineraloljor kan minskas och utifrån detta forma grupper för samordnad teknikupphandling. Jag anser att regeringen bör anmodas att vidta åtgärder i linje med vad som här förordats.

Avslutningsvis vill jag framhålla att jag även delar uppfattningen i motion 2007/08: N378 (v) när det gäller behovet av att ompröva Euratomfördraget. Som jag i tidigare sammanhang framfört är det min mening att regeringen bör anmodas att ta initiativ till en konferens mellan företrädare för medlemsstaterna snarast möjligt för att få till stånd de ändringar i fördraget som krävs för att inte EU, genom Euratom, ska kunna tvinga en medlemsstat att bryta uran. Jag anser även att regeringen bör verka för att EU avvecklar forskningen inom kärnteknik i den mån det inte rör säkerhetsfrågor, nedmontering av reaktorer eller slutförvaring av kärnavfall.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motioner, helt eller delvis, i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

Särskilda yttranden

Vattenkraft, punkt 4 (mp)

Lage Rahm (mp) anför:

Jag vill i detta sammanhang tydliggöra min uppfattning att det inte bör ske någon utbyggnad av vare sig storskalig eller småskalig vattenkraft som innebär ytterligare negativa effekter på ekosystemen i våra vattendrag. Där-
emot finns det inget skäl att hindra en förnyelse av äldre teknik i de redan befintliga kraftverken under förutsättning att detta inte får negativa effekter på miljön eller att hindra att vattenkraften nyttjas genom användandet av ny teknik utan att ekosystemet påverkas negativt (t.ex. strömmande vatten).

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:MJ412 av Mona Sahlin m.fl. (s):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett branschprogram för vindkraftsindustrin.

2007/08:MJ449 av Lars Ohly m.fl. (v):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska utveckla en nationell strategi för bioenergi för att analysera hur dess utveckling kan främjas utan att den biologiska mångfalden påverkas negativt.

2007/08:MJ463 av Mikaela Valtersson m.fl. (mp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att subventionerna till kol inom EU avskaffas snarast.

2007/08:MJ465 av Per Bolund m.fl. (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbyggnaden bör drivas på genom krav på en biogasplan för alla kommuner som har eller kommer att få biogasproduktion.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett nationellt biogasprogram bör tas fram av regeringen för att stimulera en sådan utbyggnad.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett biogassekretariat bör inrättas med syfte att senast 2015 få till stånd minst 100 storskaliga biogasfabriker i Sverige av samma modell som den i Linköping.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretariatet och Energimyndigheten bör samordna beställarna i en teknikupphandling för att få fram bättre teknik och lägre kostnader för biogasfabriker.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretariatet tillsammans med svenska och utländska kommuner bör ordna teknikupphandling för att få fram större volym, bättre teknik och lägre kostnader för biogasbilar, biogasbussar och biogassopbilar.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretariatet ska inventera landets livsmedelsindustrier efter lämpliga biogaskällor.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretariatet ska inventera möjligheterna att öka biogasproduktionen och dess användning för drivmedel vid reningsverk.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödet för biogasfabriker ska vara baserat på produktion av biogas, alltså inte bara investeringsstöd.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omhändertagande av stallgödsel, gröngödsel och livsmedelsindustriavfall kräver dels investeringsbidrag för biogasanläggningar, dels att bönder, innehavare av ridstall etc. får betalt för sin gödsel.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommunerna, eller av kommunerna anlitade företag, kommer att få ökade kostnader för produktion och distribution av biogas.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en biogasutredning bör tillsättas snarast.

2007/08:N204 av Lars-Ivar Ericson och Maria Kornevik Jakobsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om 10-megawattsgränsen för vindbruk.

2007/08:N205 av Jan Lindholm (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att initiera en samordnad upphandling av teknik för tillförsel av långsiktigt hållbar elenergi.

2007/08:N206 av Jan Lindholm (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av teknikutveckling som styrmedel för att snabbare minska förbrukningen av olja.

2007/08:N208 av Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vindkraftverk.

2007/08:N214 av Rolf K Nilsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör främja de näringspolitiska förutsättningarna för forskning, produktion och lagring av solenergi som ett led i kampen mot klimatförändringarna och miljöförstörelsen.

2007/08:N219 av Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Dalarnas ambition att utses till pilotlän för det regionala energiarbetet i Sverige i samverkan med det nationella arbetet för energiomställning.

2007/08:N229 av Björn Leivik (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga möjligheten att låta Biogas Brålanda bli en Sverigemodell för småskalig produktion och distribution av biogas.

2007/08:N240 av Kurt Kvarnström och Anneli Särnblad (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förutsättningarna för bibehållen och utvecklad vattenkraft i energisystemet.

2007/08:N241 av Annie Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av fortsatt tryggad finansiering av Chrisgasprojektet i Värnamo.

2007/08:N258 av Peter Rådberg och Tina Ehn (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning för att se över förutsättningarna för att biogasutvecklingen i Fyrbodalen kan bli verklighet inom en snar framtid.

2007/08:N264 av Sinikka Bohlin (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om havsbaserad vindkraft.

2007/08:N276 av Agneta Lundberg och Karl Gustav Abramsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bioenergi kombinat i framtiden.

2007/08:N292 av Lena Hallengren m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om satsning på vindkraft och vågkraft i Kalmar län.

2007/08:N299 av Hans Wallmark (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligt svensk-norskt samarbete kring gasleveranser.

2007/08:N301 av Morgan Johansson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att påskynda genomförandet av Oljekommissionens förslag om produktion av drivmedel ur skogsråvara och svartlut.

2007/08:N302 av Håkan Juholt m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om energisektorn i Kalmar län.

2007/08:N310 av Michael Hagberg och Karl Gustav Abramsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om naturgas till industrin.

2007/08:N319 av Birgitta Eriksson och Catharina Bråkenhielm (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en modell för räntefria lån till energibesparingar likt den i Storbritannien bör övervägas.

2007/08:N325 av Ronny Olander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ledningsnät för naturgas och biogas.

2007/08:N339 av Per Åsling (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell vätgasstrategi.

2007/08:N345 av Inger Jarl Beck m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om enhetliga system för biogasanvändningen.

2007/08:N349 av Per Bolund (mp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Svenska kraftnät bör ges i uppdrag att genomföra de förstärkningar av elnätet som krävs för att en kraftig utbyggnad av vindkraftsproduktionen i hela landet ska vara möjlig.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Svenska kraftnät bör ges i uppdrag att ändra sin praxis så att ett överabonnemang tillåts på radiella ledningar för att underlätta ökad anslutning av vindkraft.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Svenska kraftnät bör ges i uppdrag att ta fram en plan för hur miljövänlig reglerförmåga kan byggas upp för att möta de behov som uppstår vid en kraftigt ökad vindkraftsproduktion.

2007/08:N359 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Chrisgasprojektet.

2007/08:N361 av Catharina Bråkenhielm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om energipolitiken.

2007/08:N362 av Marina Pettersson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om metanolframställning.

2007/08:N363 av Christer Engelhardt och Kerstin Haglö (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör säga nej till en gasledning i Östersjön.

2007/08:N364 av Olle Thorell m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta Västmanland vara pilotlän för att vara fossilfritt år 2015.

2007/08:N371 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om anläggning för biodrivmedel på Gotland.

2007/08:N372 av Betty Malmberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om torvens betydelse.

2007/08:N377 av Kent Persson m.fl. (v):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avvisa utbyggnad av naturgasnätet.

2007/08:N378 av Kent Persson m.fl. (v):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att Euratomfördraget upphävs så att klyvbart material inte betraktas som gemensam EU-egendom.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU ska avveckla forskningen inom kärnteknik.

2007/08:N383 av Marie Nordén m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vindkraftssamordnare.

2007/08:N391 av Eliza Roszkowska Öberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förenklingar för vindkraftsutbyggnad.